

IRODALMI ISMERTETŐ.

V. F. Brotherus: *Neue Laubmoosgattungen*. — Öfversigt af Finska Vetenskaps-Societetens Förhandlingar, LII. 1909—1910. Afd. A. Nr. 7. p. 1—12. — I—IV. táblán 83 rajzzal.

A kiváló bryologus négy új, rendszertani tekintetben is igen érdekes moha-nemzetséget állít fel, a melyek a következők:

Türckheimia quatemalensis Broth. n. g. et sp. Legközelebbi rokona a Pottiaceák körébe tartozó *Hyophila* Brid. nemzetségnek, de a levelek szerkezete tekintetében élesen megkülönböztethető. Gyűjtötte Kelet-Guatemala Livingston-i partvidékén köveken. H. v. Tü r c k h e i m. — A második új moha: *Pseudoracelopus philippinensis* Broth. n. g. et sp. Középső helyet foglal el a Polytrichaceák *Racelopus* Doz. et Molk. és a *Pogonatum* Palis. nemzetsége között. Gyűjtötte Luzon-Cagayan provinciájában földön M a x i m o R a m o s. — A harmadik új nemzetség a *Pylaisiobryum Cameruniae* Broth. n. g. et sp. Még legjobban az Eutodontaceák *Pylaisia* Bruch et Schimp. nemzetsége mellé sorozható; peristomiuma szerkezetében élesen különbözik a *Myurium hebridarum*-tól is, a melyhez külső megjelenése tekintetében hasonló. Gyűjtötte a Kamerun-hegységben fatörzseken Dr. A. Weberbauer. — A negyedik és utolsó a *Hageniella sikkimensis* Broth. n. g. et sp. A Hylocomiaceák *Macrothamnium* Fleisch. nemzetségével rokon géusz, a melytől elágazási módja, levelek szerkezete, rövid toknyele, kicsiny és gyengéd tokja által jól megkülönböztethető. Gyűjtötte Rhomoo pro E. Long, gyűjtési hely: Sikkim-Himalaya, Darjeeling, Phallut alt. 3353 m. — A dolgozathoz csatolt 4 fotolithográfikus tábla közül az I. táblán 21 rajz, a II. táblán 18 rajz, a III. táblán 24 rajz, a IV. táblán 20 rajz világosítja meg a részleteket. Az összes eredeti rajzot referáló rajzolta.

Győrffy (Löcse).

— Julius Głowacki (1): *Ein Beitrag zur Moosflora von Bosnien*. — Abdr. aus der Österr. Botan. Zeitschr. Jahrg. 1909, Nr. 2, p. 1—3.

— Dr. Georg Protić (2): *Beitrag zur Kenntnis der Moosflora Bosniens und der Herzegovina*. — Sep.-Abdr. aus Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien und der Herzegovina. XI. Band, 1909, p. 518—526. Wien.

Bosznia és Herzegovina mohflórájának ismerete az újabb időben nagy fellendülésnek indult s az eddig közöltekből is igen kiválónak és érdekesnek ígérkezik ez a terület. Legutóbbi időkben G. Głowacki, marburgi gimnáziumi igazgató, bővíté tetemesen ismereteinket ama munkájával, melyet a *Növ. Közl.* VII. 1908. évfolyama 27—28. oldalán ismertettem volt. E cikkében Głowacki Foča mellől a *Ctenidium moluscum* (Hedw.) Mitt.-ot is (Głowacki in Z. B. G. 1907. 57. Band, p. 27) felemlíti. E növény később történt pontos átvizsgálásánál, valamint a Straka útmestertől kapott növények meghatározásánál kitűnt szerző szerint, hogy egy új fajjal van dolga

s most részletesen az (1.) cikkben: *Ctenidium distinguendum* Glow.¹ néven [Glow. (1.), p. 3.] — Glowacki Jajce mellett a Pliva-víz-eséknél gyűjtött egy *Eucladium*-ot is, a melyet *Eucladium verticillatum* var. *angustifolium* Jur.-nak tartott s *Eucl. angustifolium* (Jur.) Glow. néven igen részletesen leírt volt (Z. B. G. 1906. LVI., p. 194—195). Szerző később Dalmáciában Arbe-szigetén gyűjtve a Juratzka-féle var. *angustifolia* leírásának teljesen megfelelő növényt, azt a meggyőződést szerzé, hogy a boszniai növény nem a Jur.-féle var., hanem egy új faj s *Eucladium commutatum*-nak kereszteli el [Glow. (1.), p. 3.].

G. Protić fent idézett (2.) dolgozatának anyagát Bosznia nyugati részében gyűjtötte még 1900-ban három heti kirándulása alkalmával, a mikor is Bugojno-tól kezdve gyűjtött a következő helyeken: Kupreš, innét Šuiza-n át, Livno Vaganj, Prolog, Gubin, Crni Lug, Grokovei, Preodac, Rore Glamoč és Hrbljina-n keresztül vissza Kupreš-re. Ez útja alkalmával megmászta a Šuljaga (1533 m), Meliki Molovan (1828 m), Cincar 2006 m), Kamešnica (Konj. 1849 m), Proglav (1913 m) s a Veliki Šator (1872 m) csúcsokat s később a Vranica Planina-t (2107 m). Az e kiránduláson gyűjtött mohok legnagyobb részét már közlé a szerző. — 1904-ben ismét felkereste Protić tanár a Kupreš-t, a hol a Veliki Stožer megmászása után Vukorsko-n át Radusa alatt Makljen-en felül Prozor-ra ment, de a nagy hőség és szárazság miatt kénytelen volt hazatérni. — Fenti (2.) dolgozatában Protić tanár 30 faj májmohát s 106 faj lombosmohát közöl; a gyűjtött anyag legeslegnagyobb része közönséges.

Győrffy (Lőcse).

NÖVÉNYTANI REPERTÓRIUM.²

(Rovatvezető: KÜMMERLE J. BÉLA.)

a) Hazai irodalom:

Degen Árpád dr.: A *Pinus Pseudopumilio* (Willk.) Beck hazai előfordulásának egyik régebbi adata. Eine ältere Angabe über das Vorkommen der *Pinus Pseudopumilio* (Willk.) Beck in Ungarn. — Magyar Botanikai Lapok. IX. köt. 1910., 65. old.

¹ Ujabban szerző a Julische-havasok területén is szedte (V. ö. Abh. der k. k. zool.-bot. Gesellsch. in Wien, Band V, H 2. Jena, 1910, p. 41) e mohát. E mohának termését is ismertette már azóta Glowacki (Ö. B. Z. LIX. 1909, Nr. 3: 92) ama példányok alapján, melyet a dalmáciai Curzola-szigeten a „Kom“-hegyen s a triezsti karszton (Gestütswald bei Lipica) még régebben (1889-ben és 1896-ban) gyűjtött volt (l. c. p. 91).

² E rovat alatt rendszeresen fogjuk közölni a nyomtatásban megjelent hazai eredetű, vagy hazai vonatkozású új szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytanak minden egyes ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a szerkesztőségnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemények forrásáról értesíteni szíveskedjenek. (Szerk.)